

Dec 2022

ÅRSANALYS 2022

Miljönämnden

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	3
Förvaltningsberättelse.....	5
Händelser av väsentlig betydelse.....	5
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	6
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	10
Resultat och ekonomisk ställning.....	15
Väsentliga personalförhållanden	16
Hållbarhet.....	23

Sammanfattning

Händelser av väsentlig betydelse

- Miljöförvaltningens medverkan i utvecklingen av en mer strukturerad och sammanhållen samhällsbyggnadsprocess i kommunen har varit nödvändig. Förvaltningens expertkompetens i frågor som rör förorenad mark och masshantering efterfrågas allt mer och tidigt i processen. Engagemanget är dock krävande och har tagit mycket resurs i anspråk.
- Handläggning av ärenden som rör hantering av uppkomna schaktmassor är fortsatt ett frågekomplex som kräver mycket handläggarresurser och ärendehanteringens försvåras alltjämt av ett otydligt regelverk med stora tolkningsutrymmen.
- En nationell tillsynsstrategi enligt miljöbalken har införts vilket innebär en tydligare statlig styrning av tillsynen, en ökad volym samt krav på digitalisering (nationell plattform) och kvalitetssäkrad statistikrapportering.
- Omprövning av miljötillstånden för flera av de stora bergtäkterna i kommunen fortsätter med omfattande och krävande domstolsförhandlingar.
- Miljönämnden har ett fortsatt fokus på kemikalier. En översyn av Lunds kommuns kemikalieplan, LundaKem, har gjorts och det framtagna förslaget gick ut på remiss i slutet av 2022.
- Miljönämndens taxor har reviderats under 2022. Bland annat gäller en ny taxa för provning och tillsyn inom miljöbalkens område från 1 januari 2023.
- Ett utvecklingsprojekt där miljöförvaltningen går över till en "aktivitetsbaserad arbetsplats" och inför nya arbetssätt har initierats tillsammans med sex andra förvaltningar.
- Luftkvalitetsmätningar vid förskolor skolor har initierats och pågår.

Målstyrning och uppföljning

Målstyrningen utgår från nämndens beslutade utvecklingsmål med utgångspunkt från basuppdrag och fokusområden. Utvecklingsmålen med tillhörande indikatorer är följande:

- Boende och verksamma i Lunds kommun ska uppleva god service och känna förtroende för miljönämndens arbete
- I sitt uppdrag ska nämnden prioritera miljömålen Giftfri miljö samt God bebyggd miljö. Fokus skall ligga på god folkhälsa och en hållbar utveckling

Miljönämnden lägger stor vikt vid tillgänglighet, service och god kommunikation gentemot kommunens invånare. Nämnden har under många år uppvisat mycket goda resultat i kommunens service- och kvalitetsmätningar, till exempel Insikt-NKI. Resultaten för 2022 följer trenden vilket tyder på en fortsatt god servicestruktur.

Bedömningen är att miljönämnden under aktuell period, i den mån det går att mäta, uppfyller de nuvarande utvecklingsmålen.

Ekonomisk ställning

Miljönämnden uppvisar ett resultat på -0,8 mnkr för helåret 2022.

Budgeten för personalkostnader har, liksom föregående år, varit underfinansierad och visar ett underskott på cirka 1 mnkr för 2022. Under året första kvartal fick miljönämnden ca 300 tkr i statligt bidrag för trängselkontroller med anledning av

pandemin och i mars erhöll miljönämnden finansiering från kommunstyrelsen med 500 tkr för att utföra luftkvalitetsmätningar vid förskole- och skolgårdar. Projektet har ännu inte genererat några kostnader och väger tillsammans med de statliga bidragen upp för underskotten på kostnadssidan och balanserar årets resultat.

Den nya taxan som fastställdes av KF i december kommer att innebära en intäktsökning från och med 2023, men kommer sannolikt inte kompensera för hela det beräknade underskottet i budgeten för kommande år.

Väsentliga personalförhållanden

För att möta förvaltningens behov samt även lyckas i de leveranser som förväntas av en aktiv, strategisk och proaktiv miljöförvaltning har en förändring skett i chefsledet vilket innebär att förvaltningen fått avdelningschefer. Organisationsförändringen trädde i kraft den 1 september och det pågår ett utvecklingsarbete med den nya organisationen.

Den totala sjukfrånvaron inom nämnden är fortsatt låg.

Förvaltningsberättelse

Händelser av väsentlig betydelse

Viktiga förändringar och händelser

- Medverkan och engagemanget i utveckling av en mer strukturerad och sammanhållen samhällsbyggnadsprocess har varit nödvändigt. Förvaltningens expertkompetens i frågor som rör förorenad mark och masshantering efterfrågas allt mer tidigt i processerna.
- De pågående och planerade bygg- och infrastrukturprojekten i kommunen medför ökat engagemang i stadsbyggnadsutvecklingen och ett ökat antal tillsynsärenden för miljönämnden, framförallt avseende buller, damning, markföroreningar och masshantering.
- Omfattningen av handläggningen av ärenden rörande hantering av uppkomna schaktmassor är fortsatt stor och försvåras av otydligt regelverk med stora tolkningsutrymmen. Ett flertal ärenden rörande masshantering har även under det gångna året krävt omfattande handläggarresurser.
- En nationell tillsynsstrategi enligt miljöbalken har införts vilket innebär en tydligare statlig styrning av tillsynen som medför en ökad volym samt krav på digitalisering (nationell plattform) och kvalitetssäkrad statistikrapportering.
- Omprövning av miljötillstånden för flera av de stora bergtäkterna i kommunen fortsätter med omfattande domstolsförhandlingar.
- Miljönämnden har fortsatt fokus på kemikalier och en översyn av Lunds kommuns kemikalieplan, LundaKem, har gjorts. Det framtagna förslaget är nu ute på remiss.
- Miljöförvaltningen har genomfört en organisationsförändring i syfte att skapa en mer stödjande organisation som kan möta upp mot allt tydligare krav på effektivitet, rättssäkerhet och en kvalitetssäkrad ärendehandläggning.
- En ny taxa för provning och tillsyn har tagits fram att gälla från 1 januari 2023.
- Arbetet med införande av nytt arbetssätt, en "aktivitetsbaserad arbetsplats", har initierats tillsammans med sex andra förvaltningar.
- Luftkvalitetsmätningar vid förskolor och skolor har initierats och pågår.
- Nödvändig tillsyn enligt plan har i till största del genomförts.

Risker med väsentlig påverkan på verksamheten

- **Resurser**

Risk

Miljönämndens ansvarsområden breddas och utökas kontinuerligt, därtill ökar komplexiteten i lagstiftning och rättstillämpning i provnings- och tillsynsärenden. Till detta ska läggas statens införande av en nationell tillsynsstrategi. Deltagande i den sammanhållna samhällsbyggnadsprocessen och i kommunens övergripande utvecklingsarbete samt olika utredningsuppdrag innebär en ytterligare utmaning och ansträngning för nämnden. En allt större del av miljönämndens resurser tas i anspråk för arbetsuppgifter som inte kan finansieras med tillsynsavgifter. Samtidigt växer kommunen och därmed även nämndens hela ansvarsområden med fler invånare, fler verksamheter, fler detaljplaner etc. utan någon ökning av ram. Vidare påföres nämnden

kostnader som tidigare finansierats centralt i allt större utsträckning.

Det finns allvarlig risk att nämnden inte kommer att kunna leva upp till sitt ansvar och uppdrag i enlighet med gällande lagstiftning samt reglemente.

Åtgärder

Miljönämnden är till ca 40 % självfinansierad och har under året arbetat med att se över taxan, bland annat i syfte att försöka nå en högre självfinansieringsgrad. Den nya taxan fastställdes av KF i december och kommer att innebära en intäktsökning från och med 2023. Den beräknade intäktsförstärkningen balanserar dock inte hela underskottet i miljönämndens budget då allt fler resurser tas i anspråk till arbetsuppgifter som inte kan avgiftsfinansieras.

Framställan om utökad ram har gjorts vid ett flertal tillfällen.

- **Personalomsättning**

Risk

Miljönämnden har de senaste åren haft en liten, om än välkommen, personalomsättning och många kvalificerade sökande till utannonserade tjänster. Nämnden kan dock konstatera att konkurrensen om handläggare med rätt kompetens och erfarenhet har hårdnat väsentligt samtidigt som många kommuner utökar med nya tjänster med anledning av de utökade och tillkommande ansvarsområdena. En större personalomsättning av erfarna handläggare och svårigheter att hitta kompetenta ersättare medför en risk att inte klara tillsynskravet enligt gällande lagstiftning.

Åtgärder

Fortsätta att utveckla arbetsplatsen med stor tillit och möjligheter till kompetensutveckling. En bra konkurrenskraftig lönesättning och också tillse att det finns utveckling- och karriärmöjligheter inom organisationen.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Sättet vi styr och leder på ska säkerställa att vi använder våra resurser på ett effektivt sätt och tillhandahåller tjänster med hög kvalitet. Vårt styrsystem är "allt" som påverkar vad vi gör. Det är allt från vår lokala politik, vår organisering, omvärlden, medborgarens behov, besökarens behov, näringsidkarens behov, lagstiftning, myndighetskrav, överenskommelser och avtal, traditioner och vana, vår kultur och vårt ledarskap.

Lunds styrmodell kan liknas vid ett hus – med tak, ovanvåning, stomme och grund. Alla delar hänger samman och behövs för att få en fungerande styrning.

Taket är visionen - att Lund skapar framtiden med kunskap, innovation och öppenhet tillsammans med förhållningssätten Lyssna, Lära och Leda.

Ovanvåningen utgörs av fokusområden med mål, som beslutas av kommunfullmäktige och som ska arbeta i riktning mot visionen. Kommunfullmäktige fastställer också kommunövergripande program och planer som innehåller mål som nämnderna ska arbeta med. Kommunfullmäktige har även möjlighet att ge särskilda uppdrag direkt till en nämnd eller styrelse.

Stommen i Lunds styrmodell består av de tre parametrarna ekonomistyrning, målstyrning och kvalitetsstyrning, dessa följs upp genom ett antal rapporter såsom delårsrapporter, årsanalyser och kvalitetsrapport.

Det som i styrmodellen beskrivs som verksamhetens basuppdrag består dels av nämndernas uppdrag enligt de av kommunfullmäktige beslutade reglementena och dels av de lagar och förordningar som styr nämnden.

Styrmodellen kompletteras av en operativ ledningsprocess som innehåller viktiga moment i planerings- och uppföljningsprocessen. Syftet med ledningsprocessen är att förse förtroendevalda och kommunledning med information om utfallet i verksamheten - för att säkerställa att organisationen arbetar effektivt för att uppnå organisationens målsättningar.

Ekonomistyrning

Ekonomistyrningen utgörs av en budget och en resursfördelningsmodell där kommunens finansiella mål formuleras. Det är kommunfullmäktige som fattar beslut om hur resurserna ska fördelas inom kommunen i den treåriga ekonomi- och verksamhetsplanen, EVP. Resursfördelningsmodellen är en princip för hur

förvaltningarnas budgetar ska räknas upp utifrån volymförändringar. Genom budgeten omsätts de politiska prioriteringarna till ramar för de olika nämndernas verksamhet. I verksamhetsplaner och internbudgetar anger nämnderna hur de ska fullgöra sin verksamhet och uppfylla målen under det kommande året. Nämnderna har ett ansvar att hantera förändringar inom ram.

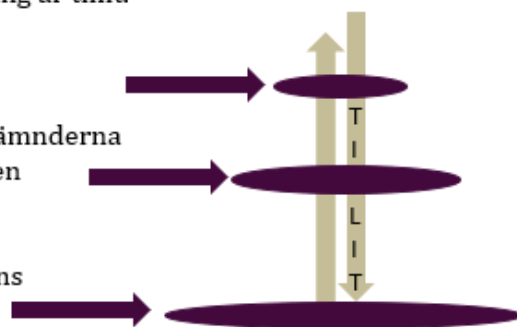
Målstyrning och programstyrning

Målstyrningen

Lunds målstyrning beskriver kommunens målhierarki, det vill säga på vilken nivå i organisationen som olika typer av mål fastställs. I Lund använder vi en horisontell styrning där varje nivå i organisationen skapar sina egna mål utifrån den inriktning som satts av nivån "ovanför". Kommunfullmäktige fastställer fokusområden med mål. Fullmäktige har även möjlighet att ge särskilda uppdrag direkt till en nämnd eller styrelse. Nämnder och styrelser beslutar om sina utvecklingsmål i sina verksamhetsplaner och definierar själva vilka områden de vill prioritera för utveckling. Nämnderna ska förhålla sig till de gemensamma fokusområdena och besluta om utvecklingsmål som ska bidra till den gemensamma utvecklingen.

En viktig faktor i denna form av horisontell målstyrning är tillit.

- **Fokusområden med mål:** sätts av kommunfullmäktige
- **Utvecklingsmål med indikatorer:** sätts av nämnderna med utgångspunkt i fullmäktiges fokusområden
- **Verksamhetsmål eller aktiviteter:** Förvaltningarna sätter sina aktiviteter eller verksamhetsmål med utgångspunkt i nämndens utvecklingsmål

Programstyrning genom styrande dokument

Den kommunala verksamheten styrs genom beslut på olika nivåer. Besluten från kommunfullmäktige dokumenteras bland annat i våra styrande dokument som program, policys, planer, riktlinjer, föreskrifter, reglementen, avtal och taxor. Flera av de styrande dokumenten innehåller mål som nämnderna ska arbeta med. De styrande dokumentens mål och åtgärder korrelerar och bidrar till kommunfullmäktiges fokusområden och mål. I slutet av avsnitten kring respektive fokusområde och måluppfyllelse i denna årsredovisning framgår hur styrdokumentet kopplas till respektive fokusområde.

Kommunens *Program för styrning* sätter en ram för kommunens styrdokument.

Programmet reglerar våra styrdokument genom att ställa krav på hur de ska tas fram, vad de ska heta eller *inte* heta samt vilken politisk nivå som ska fastställa de olika typerna av dokument. Programmet tydliggör att endast kommunfullmäktige fastställer kommunövergripande policys, program och planer samt att endast kommunstyrelsen fastställer kommunövergripande handlingsplaner och riktlinjer.

Hållbar utveckling

En viktig dimension i Lunds kommuns styrning är hållbarhet och hållbar utveckling.

Målen och principerna för Lunds hållbara utveckling finns dels uttalade genom kommunfullmäktiges fokusområden och mål, men är också reglerat och tydliggjort via *Lunds policy för Hållbar utveckling* med tillhörande styrdokument. Policyn konkretiseras i kommunens program och planer, där de två kommunövergripande styrdokumenterna *Program för ekologisk hållbar utveckling (Lundaeko)* och *Program för social hållbarhet* utgör de tyngsta byggstenarna. Både i kommunfullmäktiges fokusområden och mål samt i policyn för hållbar utveckling tydliggörs också kommunkoncernens förhållningssätt till Agenda 2030 och kopplingarna till de globala målen.

Lunds hållbarhetsarbete redovisas och utvärderas inom samtliga hållbarhetsdimensioner; ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet. Detta arbete kan läsas i sin helhet i *Lunds hållbarhetsredovisning*.

Kvalitetsstyrning

Kvalitetsstyrningen utgår från politiska fokusområden, från krav enligt speciallagstiftning samt från den självklara utgångspunkten att sätta de som kommunen är till för i centrum. Kvalitetsstyrningen styr och följer framför allt verksamheternas basuppdrag som i sin tur styrs av kommunens reglementen samt lagar och förordningar. Reglementena innehåller både gemensamma bestämmelser som gäller för samtliga styrelser och nämnder samt beskriver vilket specifikt ansvar varje enskild styrelse/nämnd har.

Basuppdragen följs genom uppföljning av nyckeltal och indikatorer som är kritiska för att verksamheten ska kunna leverera en god kvalitet. Dessa mäts sedan genom indikatorer som följs upp, analyseras, utvärderas och sedan används för att styra mot effektiva verksamheter med god kvalitet. Resultat och utvärderingar sammanställs i olika nationella jämförelser och kvalitetsrapporter. Varje år redovisas kommunens gemensamma resultat i en kvalitetsrapport som svarar på: Hur går det för Lund?

Intern kontroll

Utgångspunkten för granskningen har varit de kommungemensamma samt nämndspecifika kontrollaktiviteter som återfinns i handlingsplan för intern kontroll år 2022 och som antogs av miljönämnden 2022-01-27 § 6.

De kommungemensamma kontrollaktiviteterna som har granskats är:

- Hantering av konvertering enligt LAS och företrädesrätt enligt LAS
- Kunskaper om och tillämpning av lagstiftning, rutiner och digitala kommunikationsverktyg i förhållande till offentlighet, sekretess och informationssäkerhet
- Framtagande av styrdokument samt säkerställande efterlevnad av beslutade styrdokument

De nämndspecifika kontrollaktiviteterna som har granskats är:

- Fakturering - följsamhet mot regler och riktlinjer
- Tillsyn av årliga miljörapporter

Av totalt fem kontrollaktiviteter har det hittats avvikelser i en av dem. Resultatet av kontrollaktiviteten rörande framtagandet av styrdokument samt efterlevnad av beslutade styrdokument visar att det finns små brister i miljöförvaltningens expediering av beslut för kännedom. Avvikelsen bedöms däremot som liten då miljöförvaltningens

administration upprättade en rutin för expediering av beslut för kännedom under första kvartalet 2022 och rutinen var inte i bruk under kontrollperioden för kontrollaktiviteten. Som åtgärd föreslås att miljöförvaltningen ser över rutinen under 2023 för att säkerställa att ingen information går förlorad. Miljönämnden har också följt upp åtgärderna från intern kontroll 2021 och resultatet visar att miljönämnden har slutfört två av tre åtgärder, det kvarstår för miljödirektören att genomföra den interna arbetsmiljöutbildningen. Miljödirektören rekommenderas att genomföra utbildningen under 2023.

Miljöförvaltningens arbete med intern kontroll 2022 har fungerat bra. Ansvarsfördelningen på förvaltningen är tydlig och medarbetarna som är involverade i arbetet vet var de ska vända sig vid oklarheter. Den interna kontrollmiljön är också väldigt bra på miljöförvaltningen. Miljöförvaltningen har under 2022 genomfört en omorganisation och det interna kontrollarbetet som tidigare genomfördes av samordningsgruppen genomförs nu av förvaltningens ledningsgrupp. I ledningsgruppen sitter avdelningscheferna tillsammans med miljödirektören, förvaltningssamordnaren samt IKT-samordnaren. Ledningsgruppen ansvarar för riskbedömningen, och tar tillsammans med nämndsekreteraren fram förslag på möjliga kontrollpunkter och gör en bedömning på vilka som utgör störst risker. Efter riskbedömningen och framtagande av kontrollpunkterna utarbetas mål och kontrollaktiviteter till varje punkt. Miljöförvaltningen har gjort bedömningen att två till tre nämndspecifika kontrollpunkter är rimligt och de tillsammans med de kommungemensamma kontrollaktiviteterna utgör en god grund för intern kontroll. Överlag fungerar arbetet med att ta fram kontrollpunkter bra på förvaltningen. Information om intern kontroll, både om aktiviteter för nästkommande år och resultatet av årets interna kontroll förmedlas alltid. Förvaltningen får information om intern kontroll på arbetsplatsträffarna samt på samordningsgruppens möten. Miljönämndens presidium informeras på deras presidiemöten och miljönämnden informeras löpande under året om verksamhets- och ekonomiuppföljningar som kontinuerligt och systematiskt genomförs.

Utvärdering och uppföljning av intern kontroll 2022 har fungerat bra. Miljöförvaltningen är kommunens minsta förvaltning, vilket ibland medför problem gällande de kommungemensamma kontrollaktiviteterna. Aktiviteter som är för större förvaltningar kan vara svårare för mindre förvaltningar att genomföra, alternativt kan de bli för smala för att granska. I årets kontroll blev det tydligt gällande kontrollaktiviteten för LAS då miljöförvaltningen har få tidsbegränsade anställningar och generellt färre anställda vilket medförde att kontrollaktiviteten blev väldigt smal, om än viktig. Baserat på kontrollaktiviteterna så bedöms uppdelningen av arbetet som god och samarbetet har fungerat väl.

Sammanfattningsvis ger den interna kontrollen ett helhetsintryck av att fungera bra inom miljönämnden och miljöförvaltningen.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Målstyrning

Målstyrningen utgår från miljönämndens nuvarande utvecklingsmål med utgångspunkt från basuppdrag och fokusområden. Utvecklingsmålen med tillhörande indikatorer är följande:

- *Boende och verksamma i Lunds kommun ska uppleva god service och känna förtroende för miljönämndens arbete*
- *I sitt uppdrag ska nämnden prioritera miljömålen Giftfri miljö samt God bebyggd miljö. Fokus skall ligga på god folkhälsa och en hållbar utveckling*

Fokusområden

Lundaborna i fokus

Kommunfullmäktiges mål kopplat till fokusområdet utgörs av följande viljeinriktningar:

Kommunfullmäktigemål
<p>1. Alla Lundabor ska ha mesta möjliga inflytande över sina liv</p> <p>Genom tillgång till god utbildning ska alla arbetsföra Lundabor ges förutsättningar för att bli självförsörjande och även förväntas stå till arbetsmarknadens förfogande. Ingen ska begränsas av sociala eller kulturella strukturer i sina livsval.</p> <p> Går ej att bedöma</p>
<p>2. I Lunds kommun skapas kvalitet som gör skillnad</p> <p>All service mot Lunds kommuns invånare, vare sig den utförs av kommunen själv eller av privata aktörer, ska både upplevas som och objektivt sett vara snabb, effektiv och av hög kvalitet. Då behöver vi kontinuerligt förnya och förfina våra arbetssätt, vara öppna för alternativa driftsformer och våga pröva nytt.</p> <p> Klarmålet</p>
<p>3. Lunds kommun ska vara den bästa kommunen att bo och leva i, särskilt för barn och unga</p> <p>Lunds kommun ska vara en trygg plats där vi planerar och bygger för alla skeenden av livet. Tillgängligheten ska vara god och antidiskrimineringsarbetet grundläggande. Utbudet av kultur- och fritidsaktiviteter ska upplevas som stort och brett.</p> <p> Går ej att bedöma</p>

Nämndens utvecklingsmål

Nämndens utvecklingsmål	Indikatorer	Mål 2022	Utfall 2022	Utfall 2021
Boende och verksamma i Lunds kommun ska uppleva god service och känna förtroende för miljönämndens arbete	Nöjd-kund-index (NKI) i mätningen Insikt, livsmedelskontroll	70 NKI-värde	83 NKI-värde	89 NKI-värde
	Nöjd-kund-index (NKI) i mätningen Insikt, miljö- och hälsoskyddstillsyn	70 NKI-värde	72 NKI-värde	78 NKI-värde
I sitt uppdrag ska nämnden prioritera miljömålen Giftfri miljö samt God bebyggd miljö. Fokus skall ligga på god folkhälsa och en hållbar utveckling	Nämnden skall vara en aktiv del av förvaltnings- och kommunöverskridande arbetsgrupper: LundaMaTs	 Ja	 Ja	 Ja
	Nämnden skall vara en aktiv del av förvaltnings- och kommunöverskridande arbetsgrupper: Lunds Vatten	 Ja	 Ja	 Ja
	Nämnden skall vara en aktiv del av förvaltnings- och kommunöverskridande arbetsgrupper: Miljösamverkan Skåne	 Ja	 Ja	 Ja
	Nämnden skall vara en aktiv del av förvaltnings- och kommunöverskridande arbetsgrupper: Kemikalieplan, "LundaKem"	 Ja	 Ja	 Ja

Redovisat utfall för NKI avser perioden januari-november 2022. Resultat för helåret 2022 kommer att presenteras i SKR:s rapport som publiceras senare under 2023.

Miljönämnden har genom sitt breda uppdrag kontakt med de flesta företag och verksamheter i kommunen. Miljönämndens myndighetsutövning ska utföras på ett effektivt sätt och med hög kvalitet. Företag i Lunds kommun ska känna att myndighetsutövningen är rättssäker. Utöver kontroll av regelefterlevnaden ska miljöförvaltningen även underlätta för företag och näringsidkare att följa gällande regler. Det kan gälla information, rådgivning och ett visst mått av stödjande arbete.

Miljöförvaltningen har under många år uppvisat mycket goda resultat i kommunens service- och kvalitetsmätningar, till exempel Insikt-NKI. Förvaltningen tror att detta långsiktigt bidrar till ett gott och konkurrenskraftigt företagsklimat, som i sin tur ger goda förutsättningar för fler Lundabor i arbete.

För att kunna upprätthålla en hög servicenivå och god kvalitet i myndighetsutövningen behöver miljöförvaltningen öka graden av digitalisering, exempelvis genom att utveckla GIS-funktioner kopplade till förvaltningens verksamhetssystem. En ökad digitalisering ger möjlighet till utvecklade och mer effektiva arbetsätt. Miljönämnden möter också ökade krav från centrala myndigheter på en ökad digitalisering som möjliggör för staten att hämta in kvalitetssäkrad data och statistikrapportering.

Bedömningen är att miljönämnden uppfyller de uppsatta utvecklingsmålen kopplat till detta fokusområde Lundaborna i fokus.

Smartare Lund

Kommunfullmäktiges mål kopplat till fokusområdet utgörs av följande viljeinriktningar:

Kommunfullmäktigemål
<p>4. I Lund ska vi vara ledande inom innovation och skapande</p> <p>För oss betyder det att vi ska underlätta framväxt av livskraftiga företag av alla slag, men särskilt innovativa företag. Vi ska även bidra med tillvaratagandet av forskningsresultat.</p> <p> Går ej att bedöma</p>
<p>5. Lunds kommun ska vara ledande inom miljö och klimat</p> <p>Teknik- och tillväxtperspektivet ska bidra till att Lunds kommun behåller en nationellt ledande position inom miljö- och klimatområdet. Detta ska prägla allt arbete Lunds kommun gör inom området.</p> <p> Klarar delvis målet</p>
<p>6. Lunds kommun ska vara ett attraktivt och funktionellt besöksmål</p> <p>Vi ska vara den ledande aktören i arbetet med att attrahera fler till Lunds olika besöksmål. En del i detta är att koppla samman aktörer som skapar mervärde för besökaren.</p> <p> Går ej att bedöma</p>

Målen träffar miljönämndens verksamhet med låg precision i den delen av nämndens basuppdrag som utgör myndighetsutövning och syftar till att kontrollera regelefterlevnad. I arbetet med den samlade samhällsbyggnadsprocessen är nämndens bidrag av stor betydelse för att vår växande kommun ska utvecklas hållbart och för att alla som bor, verkar och vistas i Lunds kommun ska ha en god livsmiljö, både nu och i framtiden.

Nämndens utvecklingsmål

Miljönämnden deltar aktivt i utvecklingen av en mer strukturerad och sammanhållen samhällsbyggnadsledningsprocess i kommunen. Nämndens medverkan är av stor betydelse för att vår växande kommun ska utvecklas hållbart och för att alla som bor,

verkar och vistas i Lunds kommun ska ha en god livsmiljö, både nu och i framtiden. Efterfrågan på förvaltningens expertkompetens i frågor som rör förorenad mark och masshantering är stor, kanske framförallt från tekniska förvaltningen och stadsbyggnadskontoret.

Miljönämnden deltar aktivt i projektledningen för nya stambanan Lund-Hässleholm. Utredningsarbetet är oerhört komplext och kraven är höga på samverkan mellan förvaltningarnas olika specialistkompetenser.

Miljönämnden har en ledande roll i arbetet med Lunds kemikalieplan "LundaKem" och under 2022 har planen reviderats. LundaKem 2.0 har gått ut på remiss till samtliga nämnder.

Miljönämnden medverkar i kommunens och VA SYD:s åtgärdsplanering för att uppnå en långsiktigt hållbar dagvattenhantering och översvämningssplanering i kommunen.

Miljönämnden mäter kontinuerligt luftkvaliteten i kommunen för att tillse att fastställda miljökvalitetsnormer samt de nationella, regionala och lokala miljömålen uppfylls. Luftmätningar sker i gatu- och taknivå och redovisning av realtidsdata från mätstationerna sker via kommunens hemsida samt på Naturvårdverkets hemsida (realtidsdata från taknivåmätningarna).

Miljönämnden har även fått ett särskilt uppdrag från kommunfullmäktige att *regelbundet mäta luftkvaliteten i närheten av samtliga skolor och förskolor och utifrån det föreslå hälsofrämjande åtgärder*. Bakgrunden till uppdraget är ökad kunskap kring att luftföroreningar bidrar till ohälsa, och att barn och unga kan vara särskilt känsliga för brister i luftkvaliteten. Kunskapsläget är begränsat om luftkvaliteten i närmiljön kring skolor och förskolor i Lunds kommun.

Miljönämnden är också delaktig i kommunens åtgärdsprogram mot buller. Arbetet pågår med att revidera programmet och ta fram en ny bullerkartläggning för kommunen.

Genom bland annat detta arbete bidrar miljönämnden till fokusområdet *Smartare Lund*. Bedömningen är att miljönämnden under aktuell period uppfyller utvecklingsmålet kopplat till detta fokusområde.

Organisationen Lund

Kommunfullmäktiges mål kopplat till fokusområdet utgörs av följande viljeinriktningar:

Kommunfullmäktigemål
<p>7. Lunds kommun ska vara en modern och attraktiv arbetsgivare</p> <p>Lunds kommun ska attrahera och ta tillvara kompetens, bland annat genom att skapa fler karriärvägar. Lunds kommun ska upplevas som en bra arbetsgivare bland annat genom att utveckla sitt anställningserbjudande.</p> <p> Klarar målet</p>
<p>8. Vi vill uppmuntra nytänkande och en stark innovationskultur i organisationen.</p> <p>Organisationen ska arbeta med att hålla låg kostnad per produktionsenhet, samtidigt som kommunen vågar testa nytt och uppmuntrar innovation.</p> <p> Klarar målet</p>

Miljöförvaltningen har under 2022 genomfört en organisationsförändring i syfte att skapa en mer stödjande organisation som kan möta upp mot allt tydligare krav på effektivitet, rättssäkerhet och en kvalitetssäkrad ärendehandläggning.

Organisationsförändringen var också nödvändig för att säkra upp ledningens behov att leda och styra arbetet.

Organisationsförändringen syftar även till att möta upp mot medarbetarnas behov av ett modernt ledarskap och nya arbetssätt som ställer högre krav. Lunds kommun står inför utvecklingsresan *Morgondagens arbetsplats* som bland annat innebär en övergång till aktivitetsbaserade kontorsmiljöer och arbetssätt. Detta ställer högre krav på ett nära och anpassat ledarskap men också på medarbetarskapet. Organisationen som helhet behöver öka sin förmåga att agera agilt på arbetsmässiga förutsättningar men samtidigt säkra en god arbetsmiljö.

Nämndens utvecklingsmål

I samband med visionsprojektet *Ett Lund* identifierades behov av att förbättra kommunens styrningsprocesser. Ett led i detta har varit att inrätta ett antal förvaltningsövergripande råd. Råden driver strategiska frågor som ger positiva värden för kommunens utveckling på längre sikt. Miljöförvaltningen deltar aktivt i rådets arbete.

Arbetet med att strukturera och utveckla den sammanhållna samhällsbyggnadsprocessen i kommunen har pågått under hela 2022 och förvaltningen är numera en aktiv part i detta viktiga arbete. Syftet är att över förvaltnings- och bolagsgränser hitta en sammanhållen arbetsmetod för samhällsbyggnadsprocessens olika stadier. Den gemensamma processen ska omfatta aktiviteter, vem som ansvarar för vad, när det ska göras och hur överlämnandet mellan olika skeden ska ske. Ambitionen är att nå en gemensam prioritering, där det är tydligt vilka kriterier som kommunen ska utgå ifrån samt hur planer och projekt kan resursättas för att säkerställa genomförande.

Ekonomi

Kommunfullmäktiges mål kopplat till fokusområdet utgörs av följande viljeinriktningar:

Kommunfullmäktigemål
9. Lunds kommun ska ha långsiktigt hållbar ekonomi
Välfärdens långsiktiga finansiering ska tryggas genom överskott och lågt risktagande. Kostnadsutvecklingen ska som helhet vara lägre än intäktsutvecklingen.

Särskilda uppdrag

Nedan presenteras de särskilda uppdrag som nämnden fått av kommunfullmäktige, inom fokusområdet *Ekonomi*. I tabellen framgår vilka nämnder som ansvarar för uppdraget, periodens status och uppföljningskommentar per uppdrag.

Särskilda uppdrag	Ansvarig nämnd	Status
Resurstillskott till följd av effektiviseringar	Miljönämnden	✓ Avslutad

Nämndens utvecklingsmål

Miljöförvaltningen arbetar kontinuerligt med att effektivisera interna processer. Detta ger dock bara marginella effekter då organisationen sedan länge är extremt slimmad

med liten möjlighet att hantera tillkommande uppdrag eller att arbeta med strategiska utvecklingsfrågor.

De kommunala tillsynsmyndigheterna har under året fått ett tydligare statligt uppdrag i enlighet med centrala myndigheters nationella tillsynsstrategin för miljöbalken, samt ett utökat kontrollansvar i livsmedelslagstiftningen (EU-direktiv). Detta påverkar rådigheten över befintlig resurs.

Miljönämnden är medlem i flera samverkansorgan vars syfte är att skapa ett effektivare miljöarbete och utvecklade tillsynsaktiviteter. Som exempel kan nämnas Skånes Luftvårdsförbund som verkar för en samordnad och effektiv miljöövervakning av luftkvaliteten i regionen. Förvaltningen deltar i grupper och nätverk för sakfrågor som berör flera kommunala förvaltningar. Här kan nämnas att förvaltningen som expertorgan har initierat utvecklingsarbeten kring LundaKem, konstgräsplaner och gummiunderlag. Förvaltningen har även adresserat frågor som har stor betydelse för ekonomi, miljön och kommuninvånarna, såsom masshantering och tåktfrågor, där kommunen inrättat särskilda expertgrupper för att samordna och effektivisera frågorna.

Resultat och ekonomisk ställning

Resultat

Resultaträkning (431)

(Mnkr)	Budget 2022	Utfall 2022	Utfall 2021
Intäkter	10,3	10,3	11,5
Kostnader	-26,2	-27	-26,6
Avskrivningar	-0,1	-0,1	-0,1
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-16	-16,8	-15,2
Finansiella kostnader	0	0	
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	-16	-16,8	-15,2
Kommunbidrag	16	16	15,6
RESULTAT	0	-0,8	0,4

Analys av resultat

Miljönämndens resultat för 2022 landar på - 0,8 miljoner kronor. Både kostnader och intäkter ligger i nivå med föregående år. Skillnaden i utfallet av resultaten beror på att miljönämnden under föregående år fick mer statliga bidrag (1,5 mnkr jämfört med 0,3 mnkr), vilket förbättrade 2021 års resultat.

Budgeten för personalkostnader har, liksom föregående år, varit underfinansierad och visar ett underskott på cirka 1 mnkr för 2022. Miljönämnden har under en längre tid haft ett uppdämt behov av att utöka antalet handläggartjänster för att kunna fullgöra nämndens växande uppdrag och flera nödvändiga rekryteringar har nu genomförts. Även budgeten för resor och utbildning redovisar ett underskott på cirka 200 tkr, vilket huvudsakligen kan förklaras med den nu genomförda omorganisationen och åtföljande utbildningsinsatser.

Under året första kvartal mottog miljönämnden sammanlagt ca 300 tkr i statligt bidrag för trängselkontroller med anledning av pandemin. I mars fick miljönämnden även finansiering från kommunstyrelsens medel med 500 tkr för att utföra luftkvalitetsmätningar vid gårdar på skolor och förskolor. Projektet har ännu inte genererat några kostnader och väger tillsammans med de statliga bidragen upp för underskotten på kostnadssidan och balanserar årets resultat.

Intäkterna för tillsyns- och årsavgifter hamnar på ca 9,9 mnkr, vilket är i nivå med föregående år men något lägre än budgeterat. Detta förklaras kort och gott med en något för optimistisk budgetering.

Den nya taxan som fastställdes av KF i december kommer att innebära en intäktsökning från och med 2023, men kommer sannolikt inte kompensera för hela det beräknade underskottet i budgeten för kommande år.

Väsentliga personalförhållanden

Väsentliga personalförhållanden

För att möta förvaltningens behov samt även lyckas i de leveranser som förväntas av en aktiv, strategisk och proaktiv miljöförvaltning har en förändring skett i chefsledet vilket innebär att förvaltningen fått avdelningschefer. Organisationsförändringen trädde i kraft den 1 september och det pågår ett utvecklingsarbete med den nya organisationen.

Morgondagens arbetsplats

Sju av kommunens förvaltningar har beslutat att tillsammans se över sina arbetsplatser i kontorsmiljö utifrån behovet av gemensamma lokaler och förnyade arbetssätt. Chefer och medarbetare är involverade för att skapa effektiva och trivsamma arbetsplatser med stor flexibilitet anpassade efter organisationens och medarbetares behov där moderna arbetssätt stimulerar samarbete inom och över organisationsgränser.

Övrigt

Med hänsyn till miljönämndens begränsade personalstorlek bör man vara försiktig med att dra några slutsatser av statistiken, enstaka personer påverkar statistiken i mycket hög grad.

Kompetensförsörjning

Av nämndens tillsvidareanställda medarbetare är 64% kvinnor och 36% män.

Den 31 oktober 2022 var det fyra fler anställda tills vidare jämfört med 31 oktober 2021. Under samma period minskade antalet visstidsanställda, vilket innebär att bemanningen totalt inom förvaltningen är oförändrade mellan oktober 2022 och 2021. Lund är en växande stad och med ett omland som samtidigt utvecklas genereras ökande ärendeflöden. Detta ställer också ökade krav på myndigheternas utredningar och juridisk kompetens.

Den faktiska arbetade tiden omräknat till årsarbetare har ökat på helåret 2022 för tillsvidareanställda och minskat för de visstidsanställda, vilket är en konsekvens av ovanstående. Det finns inga timanställda inom miljönämnden.

Faktiskt arbetad tid är 65% för kvinnor och 37% för män skillnaden är marginell i förhållande till antalet anställda.

Andelen heltidsanställda är 100% 31 december 2022, i december 2021 var det 97% vilket berodde på att någon valt att gå ner i tid.

Antal anställda

Antal månadsavlönade (tillsvidareanställda och visstidsanställda) per den 31 oktober.

Antal tillsvidareanställda

	31 okt 2022	31 okt 2021	31 okt 2020
Tillsvidareanställda kvinnor	21	17	16
Tillsvidareanställda män	12	12	13
Tillsvidareanställda totalt	33	29	29

Antal visstidsanställda

	31 okt 2022	31 okt 2021	31 okt 2020
Visstidsanställda kvinnor	1	4	4
Visstidsanställda män		1	
Visstidsanställda totalt	1	5	4

Arbetad tid (omräknat till årsarbeten)

Tabellerna visar hur många faktiskt arbetade timmar som registrerats för tillsvidare- och visstidsanställda samt timavlönade enligt AB inom nämnden under året dividerat med 1700 timmar (SKR:s mått för hur många timmar en heltidsanställd i genomsnitt arbetar under ett år).

Faktiskt arbetad tid omräknad till årsarbeten, tillsvidareanställda

	Jan - dec 2022	Jan - dec 2021	Jan - dec 2020
Faktiskt arbetad tid / 1700, tillsvidareanställda kvinnor	19	15	14
Faktiskt arbetad tid / 1700, tillsvidareanställda män	11	11	11
Faktiskt arbetad tid / 1700, tillsvidareanställda	30	25	25

Faktiskt arbetad tid omräknad till årsarbeten, visstidsanställda

	Jan - dec 2022	Jan - dec 2021	Jan - dec 2020
Faktiskt arbetad tid / 1700, visstidsanställda kvinnor	1	4	3
Faktiskt arbetad tid / 1700, visstidsanställda män		1	0
Faktiskt arbetad tid / 1700, visstidsanställda	1	5	3

Faktiskt arbetad tid omräknad till årsarbeten, timavlönade

	Jan - dec 2022	Jan - dec 2021	Jan - dec 2020
Faktiskt arbetad tid / 1700, timavlönade kvinnor		0	
Faktiskt arbetad tid / 1700, timavlönade män			0
Faktiskt arbetad tid / 1700, timavlönade		0	0

Heltid som norm

Tabellen visar hur stor andel av de månadsavlönade som hade en sysselsättningsgrad på 100 % per den 31 december 2022.

Andel heltidsanställda

31 dec 2022			31 dec 2021			31 dec 2020		
Kvinnor Dec 2022	Män Dec 2022	Totalt Dec 2022	Kvinnor Dec 2021	Män Dec 2021	Totalt Dec 2021	Kvinnor Dec 2020	Män Dec 2020	Totalt Dec 2020
100%	100%	100%	95%	100%	97%	100%	100%	100%

Andel heltidsanställda utvalda yrkesgrupper

Yrkesgrupper (AID)	31 dec 2022	31 dec 2021	31 dec 2020

Kompetensutmaningar och åtgärder

Kompetensutmaningar och åtgärder

När det gäller behov av personal görs bedömningen att det saknas 4-5 handläggare i nuläget. Därutöver kommer förvaltningen på sikt att behöva utökas med 1-2 tillsvidareanställda miljöinspektörer per år, bland annat med anledning av nya tillkommande tillsynsobjekt. Ärendena som hanteras av inspektörerna blir mer komplicerade och kräver kunskap inom bland annat specialjuridik. Detta innebär ökade krav på att inspektörerna har hög och mycket hög kompetens. Många av förvaltningens inspektörer har arbetat länge och är experter inom olika områden.

Nya arbetssätt ställer högre krav på ett utvecklat och nära ledarskap. För medarbetaren kommer det troligtvis bli allt viktigare med tydlighet i förväntningar och krav.

Ytterligare aspekter som kan påverka behoven på sikt är eventuella förändringar i lagstiftningen då verksamheten styrs mycket utifrån lagstiftning. Även nya ansvarsområden och samarbetsprojekt kan komma att påverka behoven.

Lunds kommun arbetar för att vara en attraktiv arbetsgivare genom olika åtgärder.

Personalomsättning

Tabellen visar antal tillsvidareanställda som slutat under januari - december dividerat med antalet tillsvidareanställda totalt per den 31 december.

Personalomsättning

Jan - dec 2022			Jan - dec 2021			Jan - dec 2020		
Kvinnor Dec	Män Dec	Totalt Dec	Kvinnor Dec	Män Dec	Totalt Dec	Kvinnor Dec	Män Dec	Totalt Dec

Jan - dec 2022			Jan - dec 2021			Jan - dec 2020		
2022	2022	2022	2021	2021	2021	2020	2020	2020
5%	8%	6%	5%	8%	6%	13%	0%	7%

Personalomsättning utvalda yrkesgrupper

Yrkesgrupper	Jan - dec 2022	Jan - dec 2021	Jan - dec 2020

Personalomsättning

Personalomsättningen har länge varit låg inom miljönämnden med i genomsnitt två personer per år som slutat under de senaste åren. Nämnden kan dock konstatera att konkurrensen om handläggare med rätt kompetens och erfarenhet har hårdnat väsentligt, samtidigt som många kommuner utökar med nya tjänster med anledning av de utökade och tillkommande ansvarsområdena. En ökad personalomsättning av erfarna handläggare och svårigheter att hitta kompetenta ersättare, medför en risk att inte klara tillsynskravet enligt gällande lagstiftning.

Det skickas ut en central avgångsenkät till de som går i pension och månadsavlönade som väljer att säga upp sin anställning i Lunds kommun. Det är inte många svar som inkommit men de som har svarat upplever att arbetet har känts meningsfullt, lönen har varit acceptabel, de har haft möjlighet att påverka hur arbetsuppgifterna skulle utföras och de har haft en bra social arbetsmiljö. De som svarat ville utvecklas i arbetet.

Avgångsintervjuer kommer framöver att genomföras med de som slutar för att få en tydligare bild över orsaken till uppsägning.

Hälsa och arbetsmiljö

Sjukfrånvarons förändringar

Analys av sjukfrånvarons förändringar

Den totala sjukfrånvaron inom nämnden är väldigt låg. Sjukfrånvaron i procent av ordinarie arbetstid har höjts lite jämfört med föregående år som var extremt lågt. 2022 är det 2,9% jämfört med 1,1% 2021. Kvinnor har högre sjukfrånvaro än män, vilket beror på en långtidssjukskrivning som ger stort utslag i statistiken. Detta kan jämföras med Lunds kommun som totalt har en sjukfrånvaro på 7,1% för 2022.

Förvaltningen ser inte behov av att vidta några särskilda friskvårdssatsningar med hänvisning till sjuktalet. Det fortsatta friskvårdsarbetet kommer att fokusera på att insatser så att de låga talen består. Detta görs genom tidiga rehabiliteringsinsatser och en god social arbetsmiljö.

Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid

Sjukfrånvaron beräknas genom att dividera sjukfrånvarotimmar med den schemalagda tiden under perioden. Tabellen avser månadsavlönade.

Nyckeltal	Jan - dec 2022	Jan - dec 2021	Jan - dec 2020
Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid - kvinnor	4	1,4	1,6

Nyckeltal	Jan - dec 2022	Jan - dec 2021	Jan - dec 2020
Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid - män	1	0,6	3,4
Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid - total	2,9	1,1	2,3

Sjukfrånvaro fördelning

Tabellen visar hur sjukfrånvaron är fördelad mellan dag 1-14 samt inom dag 15- under perioden.

Nyckeltal	Jan - dec 2022	Jan - dec 2021	Jan - dec 2020
Sjukfrånvaro 1-14 dagar i procent av ordinarie arbetstid	Kvinnor Dec 2022 2,4 % Män Dec 2022 1 % Totalt Dec 2022 1,9 %	Kvinnor Dec 2021 0,8 % Män Dec 2021 0,6 % Totalt Dec 2021 0,7 %	Kvinnor Dec 2020 1,3 % Män Dec 2020 1,6 % Totalt Dec 2020 1,4 %
Sjukfrånvaro 15- dagar i procent av ordinarie arbetstid	Kvinnor Dec 2022 1,6 % Män Dec 2022 0 % Totalt Dec 2022 1 %	Kvinnor Dec 2021 0,6 % Män Dec 2021 0 % Totalt Dec 2021 0,3 %	Kvinnor Dec 2020 0,3 % Män Dec 2020 1,9 % Totalt Dec 2020 0,9 %

Sjukfrånvaro 60 dagar eller mer

Tabellen visar hur stor andel av nämndens totala sjukfrånvaro som är över 60 dagar under året. Tabellen avser månadsavlönade.

Nyckeltal	Jan - dec 2022	Jan - dec 2021	Jan - dec 2020
Sjukfrånvaro 60 dagar eller mer i procent av total sjukfrånvaro - män	0	0	58
Sjukfrånvaro 60 dagar eller mer i procent av total sjukfrånvaro- kvinnor	39,4	39,1	0
Sjukfrånvaro 60 dagar eller mer i procent av total sjukfrånvaro - total	34,6	31,1	33,3

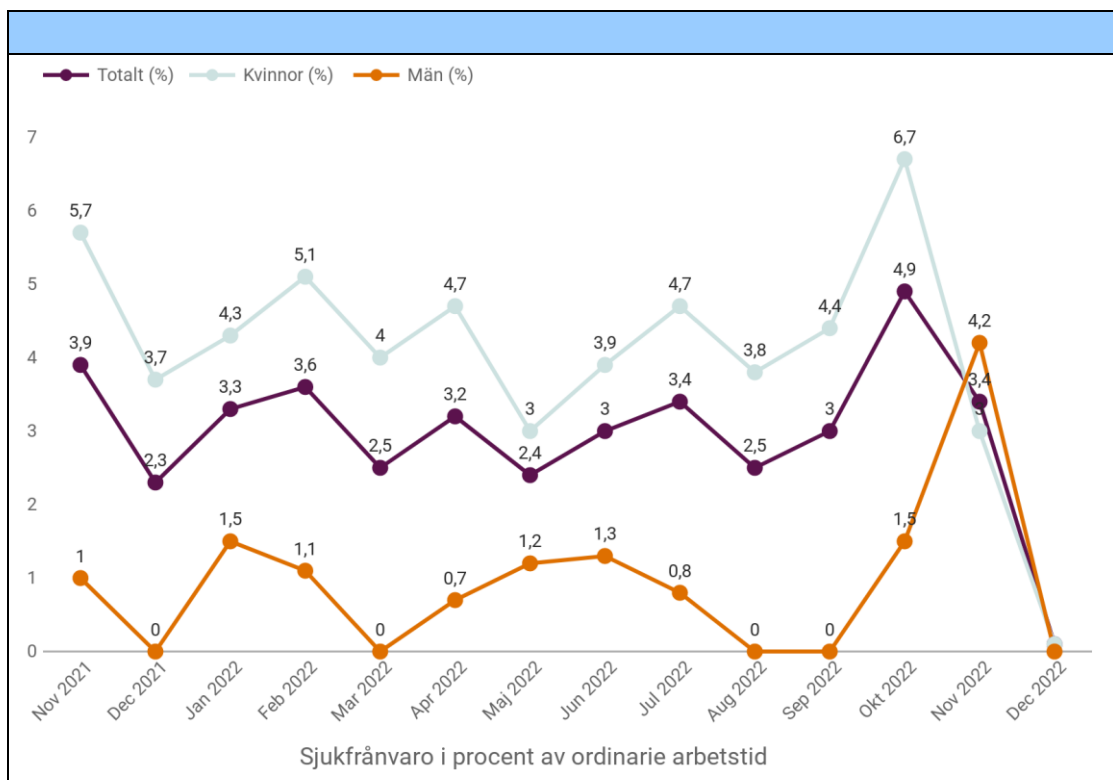
Sjukfrånvaro åldersuppdelad

Tabellen visar den totala sjukfrånvaron för månadsavlönade fördelat på åldersgrupperna 29 år eller yngre, 30-49 år och 50 år eller äldre.

Nyckeltal	Jan - dec 2022			Jan - dec 2021		
	Kvinnor Dec 2022	Män Dec 2022	Totalt Dec 2022	Kvinnor Dec 2021	Män Dec 2021	Totalt Dec 2021
Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid <= 29 år	6%	0%	4,7%	0,8%	0,5%	0,7%
Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid 30-49 år	3,8%	1,6%	3,1%	1,5%	0,9%	1,3%
Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid >= 50 år	5,1%	0%	2,2%	1%	0%	0,4%

Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid, utveckling

--

Arbetskador och tillbud

Antalet registrerade tillbud, skador utan frånvaro och skador med frånvaro under åren. Tabellen avser alla anställda.

Arbetskador och tillbud

Ett tillbud är en händelse som hade kunnat leda till en skada eller ett olycksfall, men som slutade väl. Tillbud kan vara fysiska och psykosociala händelser. Ett av syftena med att rapportera tillbud och arbetskador är för att få kunskap om riskerna och kunna vidta åtgärder för att inte fler medarbetare ska drabbas.

Nämnden har en låg andel anmälda tillbud och skador. SAM-uppföljningen hösten 2022 visar på att det systematiska arbetsmiljöarbetet är en naturlig del av det dagliga arbetet vilket sannolikt är en bidragande orsak till den låga andelen anmälningar.

Hot och våld kan vara ett arbetsmiljöproblem inom nämnden. Det finns en tydlig instruktion för hur det ska hanteras ifall det sker. Det har hänt förhållandevis få incidenter, de pratar ofta om det på arbetsplatsträffar så personalen får information och det diskuteras hur de ska agera innan det uppstår.

Kvinnor

Orsak	Antal 2022	Antal 2021	Antal 2020
Tillbud	0	1	1
Skada utan frånvaro	0	0	0
Skada med frånvaro	0	0	0

Män

Orsak	Antal 2022	Antal 2021	Antal 2020
Tillbud	0	0	1
Skada utan frånvaro	0	0	0
Skada med frånvaro	0	0	0

Totalt

Orsak	Antal 2022	Antal 2021	Antal 2020
Tillbud	0	1	2
Skada utan frånvaro	0	0	0
Skada med frånvaro	0	0	0

Medarbetarenkät

Syftet med medarbetarenkäten är att ge underlag för utveckling och styrning av verksamheten. Enkäten möjliggör jämförelser och analyser.

Hållbart medarbetarengagemang bedöms vara en av de viktigaste förutsättningarna för en organisations förmåga att nå goda resultat.

I medarbetarenkäten för 2022 var svarsfrekvensen 91% för Miljönämnden

Inom miljönämnden har det inte varit märkbara förändringar mellan åren, resultatet är ganska likt jämfört med tidigare år. Det går upp och ned lite grann mellan åren. Totalt har hållbart medarbetarengagemang minskat ytterst lite. I år har ledarskapet utvecklats mot tidigare år, det kan bero på att fler chefer anställts.

Arbetsmiljömålen i Lunds kommun är högt ställda, kommunen totalt når inte upp till målen.

Miljönämnden har ett bra resultat där arbetsmiljömålen för att arbetsplatsen är förhållandevis fri från kränkande särbehandling och diskriminering och personalen upplever en rimlig arbetsbelastning.

De anställda vet vad som förväntas av dem i sitt arbete. Lite lägre är det för möjlighet till en rimlig arbetsbelastning och återhämtning i arbetet, det ligger över resultatet för hela kommunen.

Resultatet redovisas till medarbetare och vid behov kommer handlingsplaner att göras per avdelning.

Hållbart medarbetarengagemang (HME)

Nämndens resultat på medarbetarenkäten 2020 och 2021. HME frågorna redovisas i ett index mellan 1-100 och består av tre frågeområde och med tre frågor under varje område.

Nyckeltal	2022	2021	2020
Hållbart medarbetarengagemang (HME) - Motivationsindex	74	78	77
Hållbart medarbetarengagemang	82	80	75

Nyckeltal	2022	2 021	2020
(HME) - Ledarskapsindex			
Hållbart medarbetarengagemang (HME) - Styrningsindex	70	72	68

Diskriminering och kränkande särbehandling

Nämndens resultat på medarbetarenkäten 2020, 2021 och 2022. Frågorna om kränkande särbehandling och diskriminering är kommunens egna och besvaras utifrån en skala 1-5.

Nyckeltal	2022	2 021	2020
Medarbetarenkät: Jag uppfattar att min arbetsplats är fri från diskriminering	4,3	4,4	4
Medarbetarenkät: Jag uppfattar att min arbetsplats är fri från kränkande särbehandling	4,3	4,3	4

Förväntningar, arbetsbelastning och återhämtning

Nämndens resultat på medarbetarenkäten 2020, 2021 och 2022. Frågorna om förväntningar, arbetsbelastning och återhämtning besvaras utifrån en skala 1-5.

Nyckeltal	2022	2 021	2020
Medarbetarenkät: Jag vet vad som förväntas av mig i arbetet	4,2	4,2	4
Medarbetarenkät: Jag upplever min arbetsbelastning som rimlig	3,7	4,1	3,7
Medarbetarenkät: Jag har möjlighet till återhämtning i mitt arbete	3,8	4,1	3,8

Hållbarhet

Lunds kommun har ambitiösa mål för arbetet med hållbar utveckling. Lunds program för social hållbarhet utgör tillsammans med program för ekologisk hållbarhet (LundaEko) kommunens övergripande styrning för ett systematiskt arbete med hållbar utveckling. Programmen är kommunövergripande och svarar på frågan vad som ska uppnås, anger en gemensam riktning för arbetet och lägger fast de långsiktiga prioriteringarna.

Policy för hållbar utveckling

Lunds kommuns policy för hållbar utveckling tydliggör kommunkoncernens förhållningssätt till Agenda 2030 och de globala målen samt definierar Lunds principer för hållbar utveckling. Policyn är en vägledning i förverkligandet av kommunens vision "Lund skapar framtiden med kunskap, innovation och öppenhet".

Principer

- Lunds kommun är ledande inom hållbar utveckling

- Kommunkoncernen arbetar med ständiga förbättringar och utvecklar hållbarhetsarbetet med hög kunskapsnivå
- Kommunkoncernen arbetar innovativt, målinriktat och systematiskt för en hållbar utveckling
- Kommunkoncernen samverkar aktivt med andra offentliga aktörer, lärosäten, näringslivet och civilsamhället för att utveckla det hållbara samhället
- Kommunkoncernen arbetar transparent och kommunicerar såväl internt som externt för att engagera medborgare och medarbetare i Lunds kommun

Ekologisk hållbarhet

I följande avsnitt redovisas nämndens miljöarbete inom ramen för Lunds kommuns program för ekologisk hållbarhet och förvaltningens miljöledningssystem.

Prioriterade områden och delmål

I tabellen nedan redovisas nämndens bedömningar av delmålen i Lunds kommuns program för ekologisk hållbarhet.

Färgerna i tabellen speglar följande bedömningar:

- Kommer att klara målet
- ◆ Osäkert
- Riskerar att ej klara målet
- Går ej att bedöma

Prioriterat område	Delmål
1. Konsumtion och produktion År 2030 konsumerar och produceras det mer cirkulärt i Lunds kommun. Det ska vara lätt att göra rätt.	1.1 Grön ekonomi <i>Lunds kommun ska fortsatt satsa på gröna investeringar och kommunkoncernen ska bevaka att kommunens tillväxt inte leder till negativ miljöpåverkan. Kommunen ska i sin kapitalförvaltning ligga i framkant på miljöområdet.</i> ●
	1.2 Upphandling <i>Alla upphandlingar, som kommunkoncernen utför, av varor och tjänster ska ställa relevanta hållbarhetskrav. Andelen upphandlingar som sätter höga miljömässiga krav ska kontinuerligt öka.</i> <i>Höga upphandlingskrav innebär krav enligt upphandlingsmyndighetens avancerade- och spjutspetsnivå eller likvärdiga. Innovationsupphandling innebär att innovation efterfrågas eller att nya lösningar tillåts.</i> ●
	1.3 Konsumtionsbaserade utsläpp <i>De årliga konsumtionsbaserade utsläppen av växthusgaser per invånare i Lund ska minska. De kommunala nämnderna får stå för max 0,3 ton av utsläppen.</i> <i>Konsumtionsbaserade utsläpp skiljer sig från territoriella växthusgasutsläpp genom att i större omfattning räkna in de utsläpp som genereras utanför Lunds kommungräns. År 2050 ska de konsumtionsbaserade utsläppen vara max 1 ton/per person i enlighet med parisavtalet. Målvärdet för 2030 som linjerar med målet för 2050 tas fram i början av programperioden.</i> ■
	1.4 Livsmedel och matsvinn <i>I Lunds kommunkoncern ska samtliga livsmedel ha minsta möjliga negativa klimat- och miljöpåverkan. Mängden matsvinn ska årligen minska. Den nationella livsmedelsstrategin ska vara ledande.</i> ■
	1.5 Livsmedelsproduktion och jordbruksmetoder <i>Livsmedelsproduktionen i Lunds kommun ska vara hållbar, motståndskraftig och bidra till en långsiktig livsmedelsförsörjning samt upprätthållande av ekosystem, mark och jordkvalité.</i> <i>FAO (2014) definierar hållbart jordbruk till att naturresurserna förvaltas och bevaras och att teknik och institutioner utformas så att människans behov tillfredsställs nu och för framtida generationer. FAO anger att en hållbar utveckling "bevarar mark-, vatten-, växt-, och djurresurser, inte orsakar miljöförstöring och är</i> ●

Prioriterat område	Delmål
	<p>tekniskt lämplig, ekonomiskt möjlig och socialt accepterad</p> <p>1.6 Näringsliv och affärsmodeller Lunds kommunkoncern ska möjliggöra och förenkla etablering av affärsmodeller, varor och tjänster som är cirkulära samt miljö- och klimatsmarta.</p> <p>1.7 Avfall I Lunds kommun ska mängden verksamhetsavfall och hushållsavfall minska markant. Mängden hushållsavfall ska jämfört med år 2013 minska med minst 35 procent per invånare.</p> <p>1.8 Kunskap om hållbarhet Lunds kommun ska arbeta utåtriktat för att främja hållbart lärande. Kunskap om hållbarhet ska spridas och vara lättillgänglig.</p>
<p>2. Miljö- och hälsofarliga ämnen År 2030 påverkas Lunds kommuns invånare och miljön minimalt av miljö- och hälsofarliga ämnen.</p>	<p>2.1 Kommunens verksamheter Förekomsten av miljö- och hälsofarliga ämnen i alla verksamheter i kommunkoncernen ska minimeras.</p> <p>2.2 Bygg och anläggning Utsläpp och användning av miljö- och hälsofarliga ämnen, inklusive plastpartiklar, ska minimeras från byggnader, vägar och anläggningar i Lunds kommun.</p> <p>Definition: Utsläpp innefattar både emission och urlakning av miljö- och hälsofarliga ämnen. Plastpartiklar innefattar alla typer av plastartiklar från nano- till makroplast.</p>
	<p>2.3 Förorenade områden Lunds kommun ska inte ha förorenade områden som utgör något hot mot miljön eller människors hälsa.</p> <p>Definition: Ett förorenat område (föroreningskada) är en förorening av ett mark- eller vattenområde, grundvatten, en byggnad eller en anläggning som kan riskera att skada eller skapa olägenhet för människors hälsa eller miljön. Denna skada kan ske genom exponering av föroreningar eller genom spridning till omgivningen.</p>
<p>3. Klimat och energi År 2030 är Lund en klimatneutral och fossilbränslefri kommun som är anpassad till ett klimat i förändring.</p>	<p>3.1 Utsläpp av växthusgaser Utsläppen av växthusgaser i Lunds kommun ska, jämfört med 2010, minska med minst 65 procent till 2025 och med minst 80 procent till 2030. 2045 ska kommunen vara klimatpositiv och utsläppen nära noll.</p> <p>Omfattar växthusgaserna koldioxid, metan, lustgas och fluorerade växthusgaser</p>
	<p>3.2 Transporter Utsläppen av växthusgaser från transportsektorn ska minska med minst 90 procent mellan 2010 och 2030.</p>
	<p>3.4 Energieffektivisering Energianvändningen ska minska med minst 15 procent mellan 2015 och 2030 inom Lunds kommun.</p> <p>Målet gäller både slutanvändning och primärenergianvändning.</p>
	<p>3.5 Förnybar energi Den lokala produktionen av förnybar el, värme och drivmedel ska 2025 vara minst 1300 GWh varav sol och vind ska stå för minst 100 GWh. År 2030 ska sol och vind stå för minst 150 GWh.</p> <p>Lokala betyder inom det geografiska området plus Krafttringens produktionsanläggningar inom fjärrvärm nätet Lund/Lomma/Eslöv. Restvärme ingår i definitionen av förnybart.</p>
	<p>3.7 Beredskap för extrema väderhändelser Kommunkoncernens förmåga att hantera effekterna av extrema väderhändelser kopplade till värme, kyla och nederbörds mängd ska öka mellan 2021–2030.</p>
<p>4. Boende och närmiljö (eko) År 2030 är Lunds kommun en föregångare och förebild inom hållbar stads- och landsbygdsutveckling.</p>	<p>4.2 Buller, luft och strålning I Lunds kommun utsätts inte kommuninvånarna för hälsoskadligt buller och kommunkoncernen strävar efter att människor och den biologiska mångfalden inte påverkas negativt av luftföroreningar eller av strålning.</p>
	<p>4.3 Transporter Lunds kommun ska ha ett attraktivt, säkert och miljöanpassat väl utbyggt mobilitetssystem för fotgängare, cyklister, kollektivtrafik och andra fossilfria färdmedel i och mellan tätorterna. Andelen fossilfria resor ska öka på bekostnad av icke fossilfria färdmedel.</p>

Prioriterat område	Delmål
5. Biologisk mångfald och ekosystemtjänster År 2030 har Lunds kommun en rik biologisk mångfald, väl fungerande ekosystemtjänster och god tillgång till kvalitativa gröna miljöer.	5.5 Invasiva arter Förekomsten av invasiva främmande arter ska minska i Lunds kommun. Kommunkoncernen ska inte tillåta nyetablering av främmande arter i kommunens parker och grönområden som kan bli invasiva i Lunds kommun enligt Artdatabankens lista - hotkategori SE och HI. Referens: ArtDatabankens risklista Klassificering av främmande arters effekter på biologisk mångfald i Sverige
	5.6 Täktverksamhet Kommunkoncernen ska verka för att täktverksamhet inom kommunen inte etableras eller utvidgas på ett sätt som har negativ påverkan på de områden som utpekats som värdefull natur enligt Naturvårdsverkets definition för skyddad natur. Definition av skyddad natur: Nationalpark, Naturreservat statliga och kommunala, Naturvårdsområden, Djur- och växtskyddsområde, Vattenskyddsområde, Skogligt biotopskydd, Övriga biotopskydd, Naturminne, Natura 2000 områden (Fågelskydd) och art- och habitatdirektivet (www.skyddadnatur.naturvardsverket.se)
6. Yt- och grundvatten År 2030 är den ekologiska och kemiska statusen för Lunds kommuns vatten god. En trygg och motståndskraftig dricksvattenförsörjning har säkrats och skadliga utsläpp till vatten har minimerats.	6.1 Sjöar och vattendrag Ytvattenförekomster i Lunds kommun ska ha god ekologisk och kemisk status enligt beslutade miljökvalitetsnormer. Definition: Miljökvalitetsnormer för ytvattenförekomster innebär att sjöar, vattendrag och kustvatten ska nå god ekologisk och god kemisk status. En norm anger en lägstanivå för vattenkvalité. Det är Vattenmyndigheten i Södra Östersjöns vattendistrikt som beslutar om miljökvalitetsnormerna för en vattenförekomst i Lunds kommun.
	6.2 Grundvatten Grundvatten i Lunds kommun ska ha god kemisk och kvantitativ status enligt beslutade miljökvalitetsnormer. Definition: Miljökvalitetsnormerna anger att grundvattnet ska ha god kemisk status och god kvantitativ status. En norm anger en lägstanivå för vattenkvalité. Det är Vattenmyndigheten i Södra Östersjöns vattendistrikt som beslutar om miljökvalitetsnormerna för grundvatten i Lunds kommun.
	6.3 Resilient vattenförsörjning Lunds kommun ska arbeta cirkulärt och hushålla med vattenresurserna. Kommunens yt- och grundvattenförekomster ska ha ett robust skydd för att säkra tillgången på dricksvatten av god kvalitet för allmänna behov, även för framtida generationer.

Analys av prioriterade områden och delmål

Detta är andra året för uppföljning av nya LundaEko, Lunds kommuns program för ekologisk hållbar utveckling.

Miljönämndens mål, indikatorer och åtgärder följs upp enligt plan. De flesta målen uppfyller miljönämnden inom de ramar vi har möjlighet att påverka delmålen. Några av delmålen bedöms som osäkra att uppfylla eller att uppfyllelsen ej går att bedöma vilket beror på olika anledningar. Ofta beror det på att vi inte kan mäta resultaten och därför inte kan bekräfta att vi når målet. Dock arbetar vi med att uppfylla målet inom de befogenheter vi har. Miljönämndens bidrag till att nå målen är ofta genom myndighetsutövning, rådgivning och upplysning. Effekten av dessa är svåra att följa upp.

Miljönämnden arbetar brett med de flesta frågor inom LundaEko i det dagliga arbetet. Det finns däremot utvecklingspotential i arbetet med att nå målen. Nämnden bidrar också till måluppfyllelsen genom bland annat samarbetet i Kristallen, framför allt vad gäller avfallssortering, inköp av ekologiska livsmedel samt användandet av fordonspoolen men även genom aktiv medverkan i olika arbetsgrupper såsom LundaKem.

Fokus under 2022 har legat på att uppdatera kemikalieplanen till en ny version.

Revisionen har inneburit samarbeten över förvaltningsgränserna och kommunikation med kommunens bolag. LundaKem 2.0 sändes ut på remiss under slutet av 2022. I remissversionen av kemikalieplanen finns fyra åtgärdsområden, som nu inkluderar hela kommunen, kommunorganisationen som ansvarig för åtgärder och kommuninvånarna som målgrupp.

- Byggnader och anläggningar
- Verksamheter
- Upphandling
- Information och kommunikation

Åtgärder syftar till att minimera spridning av miljö- och hälsofarliga ämnen och mikroplaster inom kommunens alla verksamheter och information till alla som bor eller verkar i Lunds kommun kring giftfri miljö. I nya planen har, vid remissutskick, åtgärder för en hållbar plastanvändning inkluderats. Det har också lagts stor vikt vid att ha kommunikatörstimmar knutna till arbetet med planen, för att nå Lundaborna.

Social hållbarhet

I följande avsnitt redovisas nämndens arbete inom ramen för Lunds kommuns program för social hållbarhet.

Prioriterade områden och delmål

I tabellen nedan redovisas nämndens bedömningar av delmålen i Lunds kommuns program för social hållbarhet.

Färgerna i tabellen speglar följande bedömningar:

- Kommer att klara målet
- Osäkert
- Riskerar att ej klara målet
- Går ej att bedöma

Prioriterat område	Delmål
1. Demokrati Skapa jämlika möjligheter till delaktighet och inflytande	1.2 Tillgänglig information Lunds kommun ska säkerställa att det finns tillgänglig och begriplig information på Lunds kommuns webbplatser, intranät och dokument för att de som bor och verkar i Lund ska förstå sina rättigheter, samt ges möjlighet att delta i och förstå beslut som berör den egna livssituationen.
	1.3 Rättigheter för vissa grupper Lunds kommun ska stärka rättigheterna för barn, personer med funktionsnedsättning och nationella minoriteter med utgångspunkt från barnkonventionen, konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, samt minoritetslagstiftningen och språklagen.
	3.2 Jämlikhet i fysisk planering Lunds kommun ska i sin fysiska planering säkerställa mer jämlik och jämställd tillgång till grön- och friluftsområden, gång- och cykelvägar, rekreation och spontanidrottsplatser, skolgårdar och idrottsanläggningar.
3. Levnadsvanor Främja hälsosamma vanor genom hela livet	3.3 Måltider och livsmedel I Lunds kommunkoncern ska samtliga måltider och val av livsmedel bidra till bättre matvanor, vara likvärdiga inom kommunens olika verksamheter samt vara framställda under goda arbetsförhållanden.
	3.6 ANDTS Lunds kommun ska arbeta för att förebygga spelmissbruk och antalet barn och unga som börjar använda narkotika och dopningsmedel eller debuterar innan 18 års ålder med alkohol och tobak ska minska.
4. Arbete och sysselsättning Ökad etablering på	4.2 Diskriminering, arbetsförhållanden, anställningsvillkor och utveckling I Lunds kommunkoncern ska arbetsplatser kännetecknas av respekt för alla människors lika värde och frihet från diskriminering. Alla medarbetare ska behandlas likvärdigt vad gäller arbetsförhållanden,

Prioriterat område	Delmål
arbetsmarknaden	anställningsvillkor och utvecklingsmöjligheter.
	4.4 Hälsa, olycksfall och arbetsmiljö Lunds kommun ska arbeta systematiskt för att främja hälsa, förebygga ohälsa och olycksfall samt för att uppnå en god social, organisatorisk och fysisk arbetsmiljö.
5. Boende och närmiljö (soc) Hela Lund ska leva och utvecklas	5.5 Fysisk tillgänglighet I Lunds kommun ska det som byggs nytt, byggs om eller ändras utformas utifrån principerna om universell utformning. Det innebär bland annat att från början ta hänsyn till alla användares behov istället för att göra anpassningar i efterhand. Gällande regler för tillgänglighet ska uppfyllas och befintliga hinder för tillgänglighet ska successivt tas bort.
	5.6 Hälsoskadliga ämnen, luft, buller och strålning I Lunds kommun ska inte kommuninvånarna utsättas för hälsoskadliga ämnen, luftpartiklar, buller eller strålning.
6. Jämställdhet Kvinnor, män och icke-binära ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv	6.1 Likvärdig lön I Lunds kommun ska likvärdigt arbete ge likvärdig lön.
	6.3 God kunskapsnivå Lunds kommun ska ha en god kunskapsnivå och metodutveckling inom jämställdhet.

Analys av prioriterade områden och delmål

Analys av prioriterade områden och delmål HR området

Viss statistik finns redovisat ovan under väsentliga personalförhållande.

Mål 4.2 diskriminering, arbetsförhållande, anställningsvillkor och utveckling. Enligt medarbetarenkäten uppfattar miljönämnden att arbetsplatsen i hög grad är fri från diskriminering och kränkande särbehandling, att arbetsbelastningen är rimlig och att personalen har möjlighet att lära sig nytt och utvecklas i sitt dagliga arbete.

Mål 4.4 Hälsa olycksfall och arbetsmiljö. Miljönämnden arbetar systematiskt för att främja hälsa, förebygga ohälsa och olycksfall samt för att uppnå en god social, organisatorisk och fysisk arbetsmiljö. Med anledning av förvaltningens begränsade storlek så kan detta förändras över tid. Slutsatser kring förändringar dras med försiktighet.

Sjukfrånvaron är lägre inom miljönämnden än i Lunds kommun totalt. Vi arbetar med tidig rehabilitering och följer upp samtliga arbetsskadeanmälningar vilket är förhållandevis få.

Personalomsättningen är balanserad, för 2022 var det ingen speciell yrkesgrupp som hade hög omsättning.

Mål 6.1 Likvärdig lön. I Lunds kommun ska likvärdigt arbete ge likvärdig lön. Vi arbetar med detta bland annat genom årlig lönekartläggning i syfte att motverka osakliga löneskillnader kopplat till kön. I kommunens centrala personalredovisning finns mer information.

6.3 God kunskapsnivå. I Lunds kommun ansvarar HR-avdelningen för att årligen undersöka och analysera nyckeltal på kommunövergripande nivå för att upptäcka mönster och strukturer som kan innebära hinder för lika rättigheter och möjligheter. I samband med undersökandet görs också en översyn av hur kommungemensamma processer och rutiner inom områden för aktiva åtgärder stödjer ett arbetssätt som motverkar diskriminering.

På nämnds nivå sker uppföljning till exempel i samband med den årliga

medarbetarenkäten. På arbetsplatser är det systematiska arbetet mot diskriminering kopplat till det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM). Arbetet följs upp årligen. Utbildning har genomförts till chefer under året.